

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.2.18.
COM(2019) 86 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló, 2010. október 20-i 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet) értelmében a Bizottságnak adott felhatalmazás gyakorlásáról

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló, 2010. október 20-i 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet) értelmében a Bizottságnak adott felhatalmazás gyakorlásáról

1. BEVEZETÉS

A 995/2010/EU rendelet¹ (a továbbiakban: az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet vagy rendelet) tiltja az illegálisan kitermelt fa és az ilyen fából készült termékek forgalomba hozatalát. Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet a FLEGT cselekvési terv² által bevezetett, számos elemből álló intézkedéscsomag részét képezi, mely utóbbi az Unió átfogó válasza az illegális fakitermelés és annak erdőkre gyakorolt pusztító hatása jelentette általános problémára. A rendelet egyúttal hozzájárul az erdőirtás és az erdőpusztulás következtében keletkező kibocsátás csökkentéséhez, valamint az erdőknek a környezet megőrzésében játszott szerepéhez, a fenntartható erdőgazdálkodáshoz és a fejlődő országokbeli erdők szénkészletének növeléséhez.

Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet három kötelezettséget vezet be:

1. tiltja az illegális kitermelésből származó (vagyis a kitermelés szerinti országban alkalmazandó jogszabályokat sértő módon kitermelt) fa és a belőle készült termékek forgalomba hozatalát;
2. megköveteli, hogy a piaci szereplők „kellő gondossággal” járjanak el, amikor az uniós piacon első alkalommal bocsátanak forgalomba fát és fatermékeket, vagyis alakítsanak ki kockázatkezelési gyakorlatot annak biztosítása érdekében, hogy kizárólag jogszerűen (vagyis a kitermelés szerinti országban alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően) kitermelt fát és abból készült fatermékeket hozzanak forgalomba az EU piacán;
3. előírja, hogy az EU-s piacon már forgalomba hozott fát és fatermékeket forgalmazó kereskedők nyilvántartást vezessenek beszállítóikról és ügyfeleikről („a nyomon követhetőségre vonatkozó kötelezettség”).

Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet hatálya a fatermékek széles körére kiterjed; ezeket a rendelet melléklete sorolja fel az uniós Kombinált Nomenklátúra szerinti kódok használatával. A rendelet rendelkezik továbbá az „ellenőrző szervezetek” Bizottság általi elismeréséről, amelyek feladata, hogy a kellő gondosságon alapuló

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. október 20-i 995/2010/EU rendelete a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 295., 2010.11.12., 23.o.).

² A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – Az erdészeti jogszabályok végrehajtása, erdészeti irányítás és erdészeti termékek kereskedelme (FLEGT) – Javaslat az Unió cselekvési tervére (COM/2003/0251 final).

rendszereket dolgozzanak ki az uniós piaci szereplők számára, és a kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges támogatást nyújtsanak nekik.

Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 2010 decemberében került elfogadásra, és 2013. március 3-tól kell alkalmazni. A köztes időszakban a Bizottság elfogadott két nem jogalkotási aktust. Az első a kellő gondosság elvén alapuló rendszerre, valamint az ellenőrző szervezetek felett végzendő ellenőrzések gyakoriságára és jellegére vonatkozó részletes szabályokról szóló, 2012. július 6-i 607/2012/EU³ bizottsági végrehajtási rendelet, amely az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 18. cikkének (2) bekezdése és a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikke alapján került elfogadásra. A második a 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt ellenőrző szervezetek elismerésére és az elismerés visszavonására vonatkozó eljárási szabályokról szóló, 2012. február 23-i 363/2012/EU⁴ felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet, amely az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 8. cikkének (7) bekezdése alapján került elfogadásra.

2. JOGALAP

Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el olyan további releváns kockázatértékelési kritériumokat illetően, amelyekre az uniós fa- és fatermékpiaci rendeletben említett kritériumok kiegészítéséhez lehet szükség. Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 8. cikkének (7) bekezdése lehetővé teszi olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadását, amelyek az ellenőrző szervezetek elismerésére és az elismerés visszavonására vonatkozó eljárási szabályok kiegészítésére és – amennyiben a tapasztalatok megkívánják – módosítására irányulnak. Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 14. cikke értelmében a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet mellékletében meghatározott faanyagok és fatermékek jegyzékének módosításáról és kiegészítéséről.

Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 15. cikkének (1) bekezdése szerint a Bizottság felhatalmazást kap a 6. cikk (3) bekezdésében, a 8. cikk (7) bekezdésében és 14. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására a 2010. december 2-től számított hétéves időtartamra. Az említett bekezdés rendelkezik továbbá arról, hogy amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 16. cikke szerint nem vonja vissza a felhatalmazást, akkor az a korábbiak megfelelő időtartamra – azaz hét évre – automatikusan meghosszabbodik. Ennek megfelelően a felhatalmazás automatikusan meghosszabbításra került a 2017. december 2-től 2024. december 1-jéig tartó időszakra vonatkozóan.

³ A Bizottság 607/2012/EU végrehajtási rendelete (HL L 177., 2012.7.7., 16–18. o.).

⁴ A Bizottság 363/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (HL L 115., 2012.4.27., 12–16. o.).

Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet 15. cikkének (1) bekezdése továbbá előírja, hogy „a Bizottság legkésőbb három hónappal az e rendelet alkalmazásának időpontját követő hároméves időszak vége [azaz 2013. március 3.] előtt jelentést készít a felhatalmazásról”. A Bizottság ezt 2016. február 18-án tette meg⁵.

A 15. cikk (1) bekezdése csupán az első jelentéstételi határidőt, a rendelet alkalmazásának időpontját [azaz a 2015. decemberét] követő hároméves periódus vége előtti időszakot említi, a háromévenkénti jelentéstételi kötelezettség ütemezése ugyanakkor nincs összhangban a hétéves meghosszabbítási időszakokkal. Mindazonáltal a felhatalmazásra vonatkozó jelentéstételi gyakorlatból⁶, valamint a rendelet eredeti, angol nyelvű változatában a hároméves időszakokkal kapcsolatban használt „a” határozatlan névelőből arra lehet következtetni, hogy a Bizottság az említett időpontot követően háromévente készít jelentést a felhatalmazásról.

Ennek alapján a Bizottság ezúton benyújtja a felhatalmazás gyakorlására vonatkozó második jelentését.

3. A FELHATALMAZÁS GYAKORLÁSA

Az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított második időszak során a Bizottság e jelentés elfogadásának napjáig nem gyakorolta a ráruházott felhatalmazást. A Bizottság 2017-ben hatásvizsgálati tanulmány elkészítésébe kezdett. A tanulmány az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet első felülvizsgálatát⁷ követte, amelynek egyik megállapítása az volt, hogy az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet hatálya alá tartozó termékek köre nem optimális, mivel a rendelet nem fedi le a fa- és fatermékek teljes körét. A tanulmány célja az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet vizsgálata volt annak szempontjából, hogy a rendelet hatálya alá tartozó termékek jelenlegi köre megfelel-e a rendelet célkitűzésének (azaz az illegális fakitermelés és az ahhoz kapcsolódó kereskedelem elleni küzdelemnek). A tanulmány további célja, hogy felmérje a termékkör felülvizsgálatával járó lehetséges gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokat. A tanulmány részeként nyilvános konzultációra is sor került 2018. január 29. és április 24. között⁸. A Bizottság kellő időben nyomon fogja követni a hatásvizsgálati tanulmányt.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52016DC0060>

⁶ Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. április 13-i intézményközi megállapodáshoz (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.) csatolt egyetértési megállapodás 17. pontjában foglalt szokásos záradékok rendelkezései értelmében a Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az „egyes időszakok” vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról.

⁷ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – A fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló, 2010. október 20-i 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, COM/2016/74 final.

⁸ A konzultáció eredményei megtalálhatók a következő weboldalon: https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-product-scope-eu-timber-regulation_hu